

بي وخته تقاضې

اکمل اعلام

بي وخته تقاضې

اکمل اعلام

۱۴۰۱

BEY WAKHTA TAQAZAY
Pashto Poetry

ماښامونه مې اوردۀ لکه کلون
او کلونه مې کوټۀ لکه ماښام

Ketabton.com

Akmal Elam

بی وخته تقاضی

اکمل اعلام

- د دې کتاب ټول حقوق د ليکوال سره خوندي دي -

ISBN 978-9936-1-0629-1

بې وخته تقاضې
د شعرونو مجموعه
شاعر: اکمل اعلام

د کتاب ځانګړنې

د کتاب نوم	:	بې وخته تقاضې
شاعر	:	اکمل اعلام
د پښتې مفکوره	:	عبدالوهاب اعلام
د پښتې انځور	:	مهدي مسچي
پيزاين	:	اکمل اعلام
چاپ وار	:	لومړی
د نشر کال	:	۱۴۰۱

اهدا

که مې ځان ته هم لیکلي یا ویلي
په همه معنی اعلام دی چی اهدا دی

سرليک

چې له ژونده زه څه غواړم او ژوند ما ځيني څه غواړي. د مغرب د بې مېريو نه نيولې د پلي تر محبته، د کابل تر افراطيته او د فارس تر اصالته. ښه ستړی ښه ستومانه. خو لا پوه نه يم چې له ژونده زه څه غواړم او ژوند ما ځيني څه غواړي. د ژوند ټولې تقاضې مې په سر سترگو، خو دا ځيني يې کمال کړي. يا له وخته دومره وړاندې چې سويې نه مې بالا وي او يا دومره معطل شي چې که وشي خوند يې نه وي. زه هم پير پرې نه پوهيږم، نه پر ما پوره پوهيزي چې له ژونده زه څه غواړم او ژوند ما ځيني څه غواړي.

د هندسې او کمپيوټر نه لرې، د روزگار د سرخوږي نه څنگ ته او د جانان د خيالونو نه پټ چې کله زه له ځانه سره کينم. بس يو زه يو مې نوټونه. نه په ژبه بند و واز يم نه حساب د کلماتو. بس چې څه مې په زرگي وي، هغه وایم هغه ليکم. که له ځان سره مې جنگ وي، که جهان سره مې جنگ وي، که خفه يم له جانانه، که له ژونده يم ستومانه. بس يو زه يو مې نوټونه. چې په ذهن کې مې هر څه راځي، پريږدم يې چې راشي. کله له ځانه سره مشوره کوم چې ويې ليکم که نه او کله بيا اصلاً مشوره نه کوم. د ځان هم نه منم. چې څه راځي هغه ليکم. دا ليکل آخر دومره شو چې يوه مجموعه گۍ ترې جوړه شوه.

د عمر بې وخته تقاضې د ژوند يوه برخه ده. ځيني يې جبران ناپزيرې

بې وخته تقاضې

تقاضې وي خو تېښته ځيني نه کيږي. کله يې منم، کله ورسره لاس او گريوان
يم. د دې منلو او جنجالونو نتيجه دغه وړه مجموعه ده چې د درنو لوستونکو
خدمت ته اهدا ده. هره اصلاح او نقد مو په سر سترگو.

په درنښت

اکمل اعلام

وخت

عبدالوهاب اعلام

۱۷ جولایي ۲۰۲۲

له ژونده یو څه غوښتل هغه که په اندازه وي او یا هم له وخته مخکې او وروسته غوڅتنی وي، کله کله یو لوی نعمت شي. هو نعمت. د پیر څه غوښتنه د چا خودغرضه انا نه، بلکې روح دی او همدا غوښتنه د خواهش له لارې مونږ او تاسی سره اړیکه پیدا کوي. یوه برخه یې چې ولې مونږ هیڅکله په بشپړ ډول مطمین نه یو دا ده چې روح د لا زیاتو لپاره په طبیعي لټون کې دی. له همدې امله غوښتنې او هیلې تل په زړه پورې تړل کیږي. هو: مگر وخت د عمر د پیریدو په صورت کی یو څه چټک معلومیږی که څه هم فیزیکی وخت یو حقیقت دی. خیالي وخت د وخت په اړه زمونږ درک دی او څرنگه چی انسان لویږي، خیالي وخت ورته لا ګړندی ښکاري.

بل لوري ته د ناراحتۍ لټول یو څه عجیب عمل دی، خو دا یوازینی محدوده ده چېرې چې دوامداره یا د پام وړ وده کیدی شي.

مونږ دا مهال په داسې چاپیریال کې ژوند کوو چې د پیری خلکو هدف آرام لاسته راوړل دی. چې په حقیقت کې زمونږ یو لوی شمیر، نه یواځې د هوسا ژوند هڅه کوي، بلکې د ناراحتۍ څخه د تیختې لپاره هلې ځلې هم کوي. مونږ په دوامداره توګه په دې کوبښن کې یو چې د خپلې هوساینې کچه وساتو یا یې لوړه کړو. په هرصورت، یو له سترو مهارتونو څخه چې یو څوک یې زده کولی شي د ناخوښۍ سره د آرامۍ وړتیا ده. اکمل داهنر لري.

د درد لاره مې پیدا کړه ور روان شوم
ور روان شومه سره د څو دردونو

درد مې ولیدو احساس مې کړو په لاره
د درد نښې مې جدا کړې له غمونو

څه خپل درد څه د یار درد څه د اغیار درد
څه د ملک و قام و نام په خروارونو

یو څه درد مې ځان ته نور لاره کې جوړ کړ
څه چې وو هغه مې زیات کړ په چنډونو

سببونه مې د هر درد راپیدا کړل
او دردونه مې ترې جوړ کړل په چلونو

د هر درد دوا مې درد په شانتهې درد کړه
په فکرونو په سوچونو په غمونو

يو درد زه شوم يو مې درد شو دواړه يو شو
دواړه يو په نوو طرحو په رنگونو

لا تر دې چې درد اعلام شو اعلام درد شو
چې کوم درد شو کوم اعلام شو د دردونو

همدارنگه درد هم يو څه عجيب زان کى نغښتلي دي. درد هغه فرصت دى چې زمونږ په ديد زمونږ د ژوند لارې ننگوي. کله چې شيان بڼه پرمخ ځي، مونږ ته ژوند د منلو وړ گرځي، مگر صدمه مونږ د ژوند څنډو ته رسوي، مونږ ته اجازه راکوي چې له يوې نوې افشا کوونکې زاويې څخه وروگورو او د ځان د خلاصولو لپاره يو حرکت غوره کړو. دا حرکت ممکن د نوي ملگري موندلو، د نوي کتاب لوستلو يا د يو څه ليکلو او يا هم د مختلفو کاروبارونو کې دخپلیدلو په څير وي خو دا حرکت حتمي دى. ژوند لوړې او ژورې لري اما معيارونو او توقعاتو پي پيچيدگي يو څه رڼه کړې ده. که چيرې هيڅ خراب يا سخت نه وي نو بيا به هيڅ بڼه يا ساعت تيري نه وي.

د ژوند تعريف دهرچا د نظره فرق لري. اكلمل خپل ژوند داسې
انظوروي، كه څه هم لږ د ژوند ناخوالو ته متوجه معلوميزي.

د پينځو ورځو ژوندون پينځه سهاره
حوصله ورته پينځه ورځې د شماره

د پينځو گرمو گرمو پينځه تاوونه
باقی یخ ديگر و شام و شب قراره

د خندا پينځه وختونه چې قضا شي
قضايي ورته پينځه سلگۍ په لاره

د شاعر دا مجموعه چې بې وخته تقاضې نوميزي، په
هرشعرکې يې فکري ځواک، د فکر بنکلا، د ژوند لپاره يو مثبت
احساس سره يو ځای يو ځانگړی تخيل او تخليق موجود دی.
د اكلمل شاعري لفظي هم ده، چې د يوې ځانگړې پيښې څخه
اخيستل شوی خو بل لوري ته استعاره هم لري، يعنی ډيری
معناوې او بڼې ورکې بنکاريزي.

که نور يی وستایم ځيني به فکر وکړي چې مشر ورور يی دی
بايد يی صفت وکړي. نو راځی چې باقی قضاوت تاسې ته
پريږدم. دا هم د هغه نوی کتاب او دا هم تاسې.

بې وخته تقاضې

څه بې وخته تقاضې زما د عمر
د بازي وختونه ځار شوله غربته

شيدايي په طفوليت د زلف و چشم
او باقي متنفر تر عاقبته

په شباب کې د پيری همه خويونه
په پيری کې مستي بې مناسبته

بې خوابي بې رغبتي ځوانه ځوانی کې
د دردونو بار انبار بې موقعيته

کله درد د مهر و لطف و وصل و قدر

کله درد د هر اندام بې مصلحته

مو کچله ریش سفیده په حوانۍ کې
څه پيري څه فقيري دراز مده

نه طفلي نه جواني شوه نه مستي شوه
لکه پير وم له اول له اصلته

په راستۍ چې اوس پيري شوه شباب راغی
بې مودې سعبي تمثيل بې له قدرته

چې هغه وم چې بوډا ومه بې وخته
او که دا يم سردرگم له اصليته

څه بې وخته تقاضې زما د عمر
څه اعلام څه زندگي بې شفافيته

دلنشین

که سپین وینستان د زوال لار ده، دلنشین ولې وي
قدر که کربنې د جبین وي ماه جبین ولې وي

زما او ستا شباب یو حای تیر شو نو بس دی کنه
د وصل شپه کې به سپین پرکی ماسپین ولې وي

چې راپخیزې راخوړیزې چې دا ولې ولې
دا زما عشق به ظالم وخت ته نازنین ولې وي

ګوندې حواني له سره بیا راځي بیا نوی شومه
ګني د هجر فکر دومره آتشین ولې وي

لکه چې ته مې همسفر یې دا دردونه هم دي
چې همسفر تور وي سفر به مې رنگین ولې وي

دا مو د عمر تقاضا ده که بس ستري به يو
په هر رښتيا او په هر دروغ به مو يقين ولې وي
اعلام په زړه کې د هر چا مقام ټاکلی ساتي
نو ستا نفرت به مې د مهر جانشین ولې وي

واويلا

زما بنار غضب غضب دی زما کلی په ژړا دی
زما ټول شباب په قهر واويلا کې مبتلا دی

زما دین زره زره هره زره یې څو زړې شوه
زما ژبه کې سلگی دي نظم و نثر یې فنا دی

رنگ زما د سترگو لارو که دنیا شوه توره سپینه
گلان تور بلبان سپین شو طبیعت په واويلا دی

زما درد زما په زړه وي کموم یې زیاتوم یې
زما اوښکې په حساب دي تبسم مې نا آشنا دی

د بدن اعضا مې ټول خواره واره دي مسافر دي
څوک د هند څوک د عربو څوک د غرب نغمه سرا دی

دا د ژوند او د وخت پیټی له اوله یوڅه دروند وو
کور می نشته اوس همدا پیټی هم درد دی هم دوا دی

د اعلام هره لحظه د هر یو رنگ خوازه یادونه
اوس که بڼه دی که بڼه نه دی کور همدا وطن همدا دی

سايه

زه سايه ستا د قامت شوم
ته لوړيزې ته اوږديزې
زه په تمه د رڼا يم
چې پيدا شي زه پيدا شم
گونډې زه به هم لوړيزم
خو گومان كوم چې شپه ده
دا رڼا د سپوږمۍ نه ده
او د ستورو په خلكې
جسم وي سايه يې نه وي
نوزما وجود درغل دی
خو پوهيزمه چې شته يم
دا چې نه بنکارم دا وخت دی
يو ساعت خو به سبا شي
او رڼا به رانکاره شي
زه به هم پکې بنکاره شم
خو که هر څومره بنکاره شم
زه سايه يم وجود نه يم

درد

د درد لاره مې پیدا کړه ورو روان شوم
وروان شومه سره د خو دردونو

درد مې ولیدو احساس مې کړو په لاره
د درد نخبې مې جدا کړې له غمونو

څه خپل درد څه د یار درد څه د اغیار درد
څه د ملک و قام و نام په خروارونو

یو څه درد مې ځان ته نور لاره کې جوړ کړ
څه چې وو هغه مې زیات کړ په چنډونو

سببونه مې د هر درد راپیدا کړل
او دردونه مې ترې جوړ کړل په چلونو

د هر درد دوا مې درد په شانتهې درد کړه
په فکرونو په سوچونو په غمونو

یو درد زه شوم یو مپی درد شو دواړه یو شو
دواړه یو په نوو طرحو په رنگونو

لا تر دې چې درد اعلام شو اعلام درد شو
چې کوم درد شو کوم اعلام شو د دردونو

زیست و روزگار

ناگزیره د الفت
گریزانه له نفرت
څه عجب زیست و روزگار

نه په تمه د دنیا
نه په غم د آخرت
څه عجب زیست و روزگار

په یوه خندا پخولا
او یو عمر نذاکت
څه عجب زیست و روزگار

زه له تا په شرمو پټ
او ته ما ته خجالت
څه عجب زیست و روزگار

یو زما عقل و نکوی
او بل ستا قد و قامت
څه عجب زیست و روزگار

ستا جفا زما نصیب
زما مینه ستا حاجت
څه عجب زیست و روزگار

آموخته له درد او رنج
څه راحت او څه راحت
څه عجب زیست و روزگار

زما هر کلام شفا
ستا هر دید د جراحت
څه عجب زیست و روزگار

زما عمر ته زوال
ستا شباب تر قیامت
څه عجب زیست و روزگار

کله درد بی له سببه
کله هسپی مسرت
څه عجب زیست و روزگار

زه خبر یم چبی پوهیزی
د اعلام په هر لغت
څه عجب زیست و روزگار

ارزنده

که مبی درک و فهم و عقل افتاده وی
نه به دا هسپی زعلان نه افسرده وی

انا الحق مجاز په دار, باطل به څه وی
که دې وس کې پس له مرگه اراده وی

زما بس بیگا سبا، سبا بیگا شي
څه به ښه وی که لز عمر ارزنده وی

که ته نه وی زه به څه وم ته به څه وې
که ته نه وی ته به هم لز آسوده وی

غلامی مبی بیهوده قبوله نه کړه
که ښکاره وی نو یو څه به بیهوده وی

دا رڼا ده که پرده زما په سترگو
دا اعلام به داسې نه وی که پرده وی

د وخت سرعت

مانبامونه مې اوزده لکه کلونه
او کلونه مې کوتاه لکه مانبام

له مقامه راخطا په څه شتاب شوم
راخطا په بل منزل په بل مقام

زما قدر خو دې بالکل په تا نه وي
ستا په نام هسې بې نام شومه بدنام

په اظهار مې څوک بنديز لگوي نه شي
زما زړه زما نظر زما كلام

كله غاړه عبادت شي كله تينبته
بندگي او دشمني دواړه اعلام

مولا

موعظه و نصايح دې تمهیدي دي
زه مسلم ابن مسلم ابن مولا يم

ته فریب کې د قبضې ساز و تصویر یې
زه مولا يم له دې ټولونه بالا يم

د غفلت تیاره یلدا نه هم اوزده ده
له قرونو منتظر ستا د سبا يم

مشاکل او مصایب خو عارضی وي
چې په څه مې رب رضا وي زه رضا يم

ته هزار هجر و نفاق و نفرت راوړه
زه به صد هزار په تمه د اشنا يم

په اعلام د نابلدو گمان مکره
زه مولا يم تا نه دوه گوټې سیوا يم

خبرې

څو خبرې مې په زړه دي
که یې نه وایم کړیزم
که یې وایم شیطاني ده
که یې پت کړم خیانت دی
په خوښۍ خندلی نه شم
اوبسکې پټې توپومه
بڼه بې رنگه بې اواز
بې مطالبه بې مرامه
بې ارزشه بې ثباته
شپې او ورځې دي تیریزې
نه گفتار د خپلې خوښې
نه کردار د خپل شخصيته
نه مې ژوند په خپله خوښه
نه د مرگ تاریخ معلومه
هره ورځ د شپې په تمه
هره شپه آرزو د ورځې
خو نه شپه بڼه ده نه ورځ بڼه

هسې شپه شي او سبا شي
بس سوچونه او فکرونه
خو افسوس چې بدتريزي
د اعلام هسې حالت چې
د سوچ هم حوصله نه وي

خفگان

په ځان باندې خفه یم په جانان باندې خفه یم
د قام و نام په حق جاویدان باندې خفه یم

نه تا وینم نه ځان وینم نه حب شته نه وفا شته
په اوج د دې خفگان کې په خفگان باندې خفه یم

خو مرگ وي يو ځل راشي يو ځل تیر شي کیسه ختمه
لحظه لحظه د مرگ ظهر و کتمان باندې خفه یم

په خپل دین و مذهب و دود دستور مې تربیه کړې
ته لارې اجنبی شوې ستا کفران باندې خفه یم

د ساز و رنگ حدود یوه نقطه کې خلاصه شو
په خپل هنر ادب نظم و الحان باندې خفه یم

همدومره به بالا وم چې راوغورخیدم درز شو
په شته ناتوانی او نشت توان باندې خفه یم

یو وخت به بیا راجیگ شم بیا به جیگ شم نور به جیگ شم
اعلام که په نزول د خپل وجدان باندې خفه یم

فرعوني

ستا د عشق هره خبره اكنوني ده
خو زما عقل و ذكی افلاطوني ده

ته د رنج و درد له كیفه ناخبره
او زما هره لحظه دگرگوني ده

ستا جهان همه بازي لهُو و لعب دی
زه ژوندی يم هره سا مې ميليوني ده

د دزدانو قاتلانو مينخ كې اوسم
نو چې پاك یمه ارواح مې بيروني ده

زما درد ته درمان ته نه يې پوهيزم
زما درد زما له درده بدوني ده

موسوي دعا ساتلی يم اعلامه
گنې درسته جامعه مې فرعوني ده

ولې

وايي هر څه چې کړې هغه به ريښې
زه گلان کرم زوزان ريښم چې ولې

زما درد د آسمان سترگه لمده نه کړه
خود به ستوري د آسمان ريښم چې ولې

که مې آه نابود ناچار ناکامه نه کړې
زه به غوښې د خپل ځان ريښم چې ولې

د اغيار په خوله د يار له سره تير دی
ځمه پوزه د خپل ځان ريښم چې ولې

که په تخت زما بچي زما نيکه مري
نوزه تخت د سليمان ريښم چې ولې

د ولس وژل میړانه بولي خلكه
حَم شمشیر د قهرمان ریبم چی وپی

ارمانونه د اعلام زړه کې کرلي
خه به وایم چی ارمان ریبم چی وپی

دين او كفر

زه د رب خلاف راوتی
سور کافر یم د انعامو
د شیطان طالب علم
او دشمن د مومن نامو

رب چې څه راپیرزو کړي
زه په رب که پرې مشکور شم
دا وطن به وړانومه
که کافر شم که مفرور شم

که کافر یم زه به وایم
تاته دا اجازه نشته
زه به تاته کافر وایم
ستا د پاره سجده نشته

که په بڼه عمل یې گورم
په والله مرگ یې روا دی
که عمل یې بد بدتر وي
زما ورور زما مولا دی

ته به حق نه وايي چې شه
يا مې ظلم ته حق وايه
چې په ما يې ايمان راوړ
نو بيا څه غواړي له خدايه

زما علم په کار نه دی
خپل بادار مې خپل آيين دی
چې هغه راته څه وايي
بس هم هغه زما دين دی

د دنيا هر امر کفر
يو وژل د ثواب کار دی
يا مې وژنه يا دې وژنم
زما سر د جهله جار دی

کيسه

نو بس دغسې کيسه ده
چې يې زور راباندې بره
نه په گفټ نه په خبره
نه د قام نه د تېره
او په درد مې خوشاليزي

چې يو لړې شي لس راشي
د هغو نه ورسوا شي
او اخته په ناروا شي
نه ختميزي نه سميزي

نصيحت پرې اثر نه کړي
غولول چې هسې څه کړي
په شوتلو کې واخه کړي
د امير په نوم ياديزي

د غماز په خوله باور کړي
د ریباره لرې سر کړي
خپلو ورونو سره شر کړي
خو دنیا ته نه بنکاريزي

ټول کافر گڼي د مخي
خپل مذهب د خپلې خوښې
څه عقدي پي زړه کې څښې
د شیطانه جوړ پاريزي

زه به څه وایم چې څه یم
د همدوی د کور کاله یم
که هر څومره ترینه ښه یم
اعلام دوی سره یادیزي

بدلون

بد مې مه بوله یو وخت خو گوره بڼه وم
له یوې ادا دې سل حل تاویدلم
په خندا دې غوریدل د زړه گلونه
په خبرو به دې روح روان تازه شو
د دیدار د انتظار دردونه های های
د دیدار دردونه دې نه پسې زیات وو
شب و روز زیست و روزگار راحینې پاتې
بس یو ته یو ستا یادونه یو دردونه
زما ژوند زما حیات د حیات هیله
همه ته وې همه ته وې همه ته وې
اوس روزگار یو څه کارونه را په سر کړل
لږ مې فکر د وسعت په لور روان شو
په وسعت کې حای زیاتیزی پام دې اوسه
ستا مقام په خپل مقام دی بدل نه دی
زه اوس هم هغه اعلام هغه اعلام یم
خو د ژوند د تقاضو جواب لازم دی

زه که ته

په لعن و سب دې که رابولم په فدا که په خُار
يا بن الغريبه نه خپليزې نه سميزې نه يار

ته سراپا زما په ذهن و فؤاد لهو و لعب
زه همه دم د بل سهر د بل سبا انتظار

دې اعتدال دې تحمل مې لا حدود منلي
له حده پار د زرگر سل د آهنگر يو گوزار

د اسمان سر شه يو وينبته سره دې نه سموم
زه مستقل ستا په سر سر، د سر په سر دې بادار

د ژوندانه له تاب و خمه بڼه ستومانه ومه
ستا سياست نوي غمونه نوي خم نوې لار

اعلام په يو دوه کې حيران له تصاميمو وتی
چې څوک مومن دي څوک مسلم څوک خوارج څوک کفار

ناچاري

چې دې نوم اخستی نه شم
د غماز د ترس و وهمه
هسې نه چې دا اواز مې
يا ستا مينه په كاهش كړي
يا زما عمر را كم كړي
خو په زړه كې راته گران يې
محترم يې معظم يې
ستا سوچه مينه چې گورم
هره ورځ درميښم
ستا خلوص او شجاعت ته
زه همه سلام سلام يم
خو پاريزمه ځنگل كې
نه بنكاري نه مسلح يم
زړه مې غواړي خو ناچاره
چې دې نوم اخستی نه شم

فطرت

زما زره خو داسہی نہ وو چا بدل کر
آموختہ بی د دنیا پہ چل و ول کر

ما خو سپینی اوریدہی سپینی ویلی
پہ دہی سپینو مہی تک سپین دا تور اور بل کر

د فطری حواسو مخی تہ مہی نہ شہی
کفر نہ شو کہ مہی ستا حسن اول کر

د غمازو مندی ترہی دومرہ تیزہی
چی زما غریب منزل بی پکی شل کر

زہ د خپل فکر صاحب د خپلی خونہی
تا زما پہ خپلہ خونہ جوړ غویل کر

کہ خندا تہ مہی پریدہی غمونه یوسہ
ستا غمونو رانیزدہی زما اجل کر

په اعلام نور تش په نوم وصل ثقیل دی
ژوند فراق زما د همه عمر مل کړ

آئینه

د آیین مخ ته ولاړ او حآن ته گورم
که مې حآن ته لږ خپل حآن ته گوندې پام شي

که ښکاره راته د خو کلونو درد شي
که یې ووينم او زجر مې تمام شي

عکس د مینې د احساس عکس د رښتیاو
لا اقل که یې معلوم قد و اندام شي

که مې سترگو کې تصویر د یار ښکاره شي
که ښکاره شي او ښکاره راته مدام شي

په جبین د عمر کرښې که تقدیر وي
تریو تندي گوندې سبب د ښه مقام شي

لږ د رنج و غم دا شکل که ښکاره شي
که ښایسته وي چې مې زړه ورسره رام شي

د آیینہ ہم خہ پیر خوشالہ نہ یم
تک سپین پرک وی، تک تور تم شی چی اعلام شی

ابتسام

ابتسام دې جو ابري شمس پرده پوښه
نور جاري سرور طاري ستا له آغوشه

روی برتر چشم احمر ادا قاتله
حلاوت د صوت رسا تر هره گوشه

غير مطلوبه غير مرغوب خو گوره پروت دی
د محبو قتل عام دا ستا له دوشه

له حیاته مې دا څو کاله درکم کړه
د وصال زمان خالي له عقل و هوشه

د حب بیع و ربا ټول تا ته حلال دي
یا نصیب یا زما حبه پرفروشه

یا به ته یې یا به دین و عقل و علم
زه صایم ستا د بنکلا د خور و نوشه

د اعلام عمدي غفلت خو بڼه يې اوري
ستا د حسن داد فرياد صدا خاموشه

د درد داستان

زما دغومره زامن وو
یو پاکټر یو انجنیر شو
یو مولا یو نظامی شو
یو تجار شو پیسه دار شو
یو مشیر شو د خواصو
یو کاسب شو عام سپری شو
یو خارج کې مسافر شو
یو لږ وران بی تربیه شو

زه د ټولو اب و جد وم
زه د ټولو د سر سیوری
ماته ټول یو شانټې گران وو
زه په ټولو باندي گران وم

د پسخو د خټو کور وو
یو زړه غوندي راپیو وه

د درملو يو څو بوټي
يو، يو پزی چره ايز وو

غريبي نه وه کافي وو
د هغه وخت تقاضا وه
يو دوکان وو يوه څا وه
په خطونو رابطې وې

زه رالوی په سوچه غوړو
بنه تندرسته له ازله
زړه مې فيل ځيني کلان وو
او د دغو ټولو کور وو
ټول قانع په خپله برخه
ټول مشغول په خپل روزگار وو
خوشالي وه قناعت وو
د دې ټولو محبت وو
نو د دې په ځای چې زور شم
ورځ تر بلې ځوانيدلم

د همه و کور ودان شو
د همه و اولادونه
د همه و خپل کورونه
د همه و زندگي شوه
هر اولاد د بل نه بنکلی
هره پیغله د سر تاج وو
هر ماشوم لکه ملک وو
هر یو ځوان مې برکت وو
ژوند مې هسې تیریدلو
گویا زه چې جاویدان یم

چې د چا د بد نظره
د شیطان مې کور ته پام شو
په کلاره په تدبیر یې
څه کیسې فلسفې جوړې
د بدلون د نامه لاندې
گمراهی ته شروع وکړه
دې تمامو ته واعظ شو
بیل بیل وعظ بیل بیل علم

حرص و وعد د مقاماتو
د فلوسو د اموالو
د قوت طاقت د حکم
د رواو نــــارواو

ده د ټولو زړه سیاه کړ
د خپل حاله د یو بله
چا وییل چې ساینس مهم دی
چا وییل ډاکټر کافر دی
چا فتوی د قتل ورکړې
نوم د کفر و دهر خور شو
ټولو یو بل ته عطا کړل
بڼه اسم د حیواناتو
یو په بل بی اعتباره
او یو بل ته سره غله شو
ماشومانو سره کټ مټ
پل په پل د ابا کیښود

سره ونښتل د مخې
د يو بل اهانتونه
او يو بل ته سپکې سپورې
يو ويل چې زه سهي يم
بل ويل زه مسلمان يم
يو ويل زه يم په حقه
بل ويل ته تاواني يې
سپکو سپورو نه ورپورته
وار گوزار پکې شروع شو
بدبيني شوه دشمني شوه
سره دغومره پردي شو
چې قتال يې هم شروع کړ

دې حالت ته دې پرامې ته
دوه کسان په تماشه وو
يو خو زه چې مې اولاد وو
په سرو سترگو مې ژړلې
په ارمان او په رغبت چې
هغه زور وخت به رايا د شو

بل شيطان يې تماشبين وو
په خدا په مسخرو وو
کله یو ته پسه پسه
کله بل په بل هلاکه
کله مرگ په نوم د مینې
کله دین کله دنیا وه

خوزه خپل ځان کې مشغول وم
دا بچي خو ټول زما وو
د قاتل مقتول مې دواړه
خپله وینه خپل وجود وو
ژړاگانو باندي ستړی
د دنیا نصیحتونه
خو شيطان ما نه تکره وو
زما علم کلام هیڅ وو
هغه تیرې خوشالی مې
داستانونه او قصې شوې

چې په کومه ګونا داسې
د خپل ځان په وینو رنگ شوم

آيا بيا به داسې وشي
چې مې هغه کور هغه شي

مجنون نسل

سپين گفټار او سپين جبين سره جوړ نه شو
نو که زیستم یا دروغگو یا رو سیا یم

هر یو لفظ ته مې سوونه انتقاده
چې مجنون یم که سویه کې لږ بالا یم

د وجدان د خجالت ته چې راوځم
یار ترېور دوست و رفیق ته نا اشنا یم

تنهایی زما عمدي انتخاب نه دی
چې د هر دره جواب یم نو تنها یم

دا زما ارثي الم به ما سره ځي
د مجنون نسل اخره بقایا یم

له خفتنه تر سبا بیا تر خفتنه
چې په تا یم نو غمونه سراپا یم

د اعلام د قلب و ذهن اختلال یم
هرجایي یم هم اینجا یم هم آنجا یم

ترس

زما ترس طبیعی نه دی
له ازله مدافع وم
چی د چا مې زړه کې ترس دی
هغه ما نه قوی نه دی
خو وړوکی چې رالوی شوم
له اباو له اجدادو
بس همدا راته زوتیزي
چې پارینه پار ضرور دی
پار احتیاط دی پار بقا ده
ته که پایې په پار پایې
زه با گفته با ادبه
ټول مې ومنل پارن شوم
کله ترس د درد و مرگه
کله پار د غریبې نه
کله حفظ د آب و رو شي
کله کله له شیطانان
د دې ټولو یو خبره
اوس له پاره هم پاریزم
دا لا څنگه زندگی شوه
دا زه څنگه تربیه شوم
که دا ترس مې فنا نه کړو
نواعلام پکې فنا دی

ترس

یو څو لیل و نهاره خو مې پرېزده چې زه زه شم
مفید شم که مضر شم که مضر شم لا به ښه شم

تاریک ارمان کاذبو رڼاگانو کې درغل دی
پیدا به شو ته اشک چشم عشق زه به رانجه شم

خندا سلیقوي اجتماعي خو زه خسته یم
یو څو شیبې که اصل شمه اصل په خپل زړه شم

حوس په عشق کې ورک هله آغاز زما د عشق شو
عاشق یم چې په شپه د وصل ډوب په خوب ویده شم

د عمر درد په یو لحظه دیدار څنگه رغیزي
های درده بی غیرته زه به ستا د کوم خواله شم

ښه گورې ښه زما د فکر اوج باندي پوهیزي
را جگ شه لږ راپاڅه چې دې خاک پا له زړه شم

د ژوند په رنگینو کې ساده اعلام درغل شو
ته ته شه چې زه زه شم چې خیر په زه او ته شم

تنهائي

هر يو فکر په خپل زړه تمام رويا په خپله خوبنه
پكې ورك د حسن شوق د فراق درد د وصل نښه
چې دا زه په تنهائي كه تنهائي په ما خوشاله

چې تنهائيم زه باچايم زه قاضي زه رعايائيم
چې مې څنگه ځان ته خوبنه وي هم هغسې ځان بنايم
چې دا زه په تنهائي كه تنهائي په ما خوشاله

نه طعني نه پيغورونه نه حساب غواړي نه ناز كړي
نه مې كم بولي نه زيات نه اواز اوړي نه اواز كړي
چې دا زه په تنهائي كه تنهائي په ما خوشاله

خپل اسرار را اخلو زډو كله په زور كله په مينه
د وفا دود ته مائيل دور د اغبارو د آيينه
چې دا زه په تنهائي كه تنهائي په ما خوشاله

زما زړه چې سره مرو که سره پایو خپل جهان کې
که ورکیزو که پوییزو په عیونو د جانان کې
چې دا زه په تنهایی که تنهایی په ما خوشاله

غمازان مو ټول جهان بې استثنا حتی له یاره
له دوستانو گریزان په پټه پټه لا له ریباره
چې دا زه په تنهایی که تنهایی په ما خوشاله

ستا دیدار د زړه قرار خو تنهایی به څنگه کیزی
له اعلامه ته سنگین خو تنهایی په تا درندیزی
چې دا زه په تنهایی که تنهایی په ما خوشاله

پیڅکه

د خوبونو یوه پیڅکه د افکارو یوه څنډه
چې ستا یاد پکې دیره وو ما راغونډه کړله غونډه

څه دردونه راسره وو څه غمونو را په شا کړه
د مبهم منزل په لور مبهم سفر په وچه منډه

ور روان مخ په قبله د سرو کاپرو په خبره
محجب د چا په خوله د چا په فکر په برېښه

که په کرښو د جبین وي نو ته هم راسره لار شه
ما بلا دغړې وخورې اشنا په خپله ټنډه

معصومیت په ما تمام خو چې دا ولې وژل کیزم
یا شهید شم یا یتیم شمه یا بوره شم یا کونډه

د حیات عجب قانون د روزگار لا عجب ترتیب دی
د شباب نه تر پیری پرش جهش له هره څنډه

د اعلام د زړگي زور د عمر سختو بدو کم کړ
گني تل بڼه استوار وم ستا د یاد له پکه پڼده

میلمه

د دلبر د کلي ضيف رابرابر شو
زه حيران چي پي په څه پزيرايي کړم

اول جوړه ميلمستيا کړم د گيلونه
که قصه د رنج و غم د دارايي کړم

حسابي د خپلو تويو او بنکو ورکړم
نهفتن يي چي له حايه هرجايي کړم

وربنسکاره تقلبي خندا د عمر
که صادق شمه دا کذب نهايي کړم

د وصال د خوشيو عجيب يادونه
چي پي زه په دا روزگار رهنمايي کړم

کله وایم چي په چوپه يي رخصت کړم
کله وایمه چي جوړه رسوايي کړم

خو اعلام یمه فطرت کې مې پښتو ده
د میلمه سره فطرتاً آشنایي کړم

رڼا او تياره

د پينځو ورځو ژوندون پينځه سهاره
حوصله ورته پينځه ورځې د شماره

د پينځو گرمو گرمو پينځه تاوونه
باقی یخ ديگر و شام و شب قراره

د خندا پينځه وختونه چې قضا شي
قضايي ورته پينځه سلگۍ په لاره

نه زه ته شوم نه ته زه لا اقل يو وار
ته به څه شې زه به څه له خپله واره

باقي شپه ده تور تمونه دي تياره ده
د پينځو گرمو يوه نه ده تياره

ته رڼا د لمر خوندي كړه په مسكا كې
زه به تاو د افتاب پټ كړم له غباره

ته زما زرگی رڼا کره په تیاره کې
زه به گرم گرم ستا خیال د زړه په داره

که رڼا یی د اعلام د زړه قرار وي
باقي تکه توره تینبته له دې حاره

رڼا او تياره

چې په کاني باندې داسې
وخت په وخت قطرې د سختو
راوريزي او تيريزي
په کلاره په کلاره
نه بې غزوي نه رنگونه
نه د چا ورته څه پام وي
خلک سيخ ورنه تيريزي
وايي کاني بلا نه خوري
خو قطرې لږې سيوا شي
کاني رو رو سوري کيزي
آخر لاره پکې وشي
بيا هم پام د چا ور نه شي
دا لا کاني دی چې ټينگ دی
که بشر زما په مثل
په دا شان ورته کلونه
مياشتې تيرې کړي او سخت وي
نويا کاني بې قدرته
يا اعلام د کاني سخت دی

ورک حان

زما عقل څه یو سیر دی
کله سیر کړي د سماو
کاینات زره زره کړي
د دنیا و ما فیها نه
زره هم تمنا نه کړي
په خپل ذات کې داسې غرق شي
چې پخپله نه پوهیږي
چې زه څه زما وجود څه
بیا راپاڅیږي بیدار شي
په بني اړخ وي یا په چپ اړخ
د فناو شمیر شروع کړي
کله نام کله مقام وي
کله زور کله دستور وي
کله هیله د لا نورو
د سرریع غنی او امن
دا بل اړخ یې بیا بدل وي

څه گيلې گوزارې ځان نه
څه دخپل ود پرديو
د چالز شان بڼه جبل شي
د چا پير بڼه ناپديد شي
خپل وجود ته بې ارزشه
او غبا په تعقل کې
دا خو سمه ريشخندي ده
زه به څه وایم چې څه يم
که دې ځان چرته پيدا کړ
چم گاونډ ته يې اعلام کړه

BEY WAKHTA TAQAZEY

Pashto Poetry

مانښامونه مې اوږده لکه کلونه
او کلونه مې کوتاه لکه مانښام

ISBN 978-9936-1-0629-1

9 789936 106291

AKMAL ELAM

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**